

V tiskarni, četrtletno inobito
 izdaja in velja v Mariboru
 brer poiznanja na
 dom za vse leto 8 gl. — k.
 za pol leta . . . 4 . . . k.
 za četrt leta . . . 2 . . . k.
Po pošti:
 Za vse leto 10 gl. — k.
 za pol leta . . . 5 . . . k.
 za četrt leta . . . 2 . . . k.
 Vrednisto in opravništvo
 je v gosposkih ulicah
 (Herzegovina) št. 117.

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:
 Za navadno dvestopno
 vrsto se plačuje
 6 kr., če se naznače krat.
 5 kr., če se tiska krat.
 4 kr., če se tiska krat-
 veče pismenke se plaču-
 jejo po prostoru.
 Za vsak tisk je plačat-
 kolek (štempelj) za 30 k.
 Rokopisi se ne vračajo,
 dopisi naj se blagovoljno
 frankujejo.

Mariborska volitev.

III.

Imamo dobrih razlogov, da se še dalje mudimo pri mariborski volitvi. Najmanjši teh razlogov ni, da je to, kar se zdaj očita našemu tukajšnjemu kandidatu in njegovim političnim prijateljem, očitane vsej slovenski politiki, očitane, katero se neprenehoma ter zopet in zopet čuje, kjer ima Slovenec dvomljivo čast, da dohaja v dotiko z nemškutarjem. Važnost naše volitve izvira nadalje iz premisleka, da je mariborski okraj eden mejnikov prihodnje Slovenije, in da bi nesreča in sramota izvirajoča iz zmage nemškega kandidata zadela vse Slovence, ki so že pri toliko prilikah izrekli in prisegli, da ne izpustimo pa tudi pedi slovenske zemlje več iz svoje oblasti. Konečno smo slovenski in časti rodoljubnega našega kandidata dolžni, da spodobno in odločno zavrremo, kar se krivega v njem očita vsem Slovencem.

Po vseh dolgih očitanih, kar so jih zadnje dni naši ljubeznjivi sosede nakopili v „Marb. Ztg.“, se ne vleče morebiti kakor rudeča nit, ampak neukretno leži kakor saseva packa trditev, da so narodnjaki v zvezi s klerikalci. Kdaj se je ta zveza sklenila, kdo jo je podpisal, kateri so ustanovljeni pogoji, tega sicer ne vedó, tudi ne vprašajo niti po enem niti po drugem. Beseda „klerikalec“ je po umetnem hujskanji zadnjih časov nekterim dobila tako strahovit pomen, da nas mislijo že s tem imenom samim kakor med mlinskim kamenjem zdrobiti, če nam ga okolo vratu vržejo. Kakor se je nekdanj kupovalo lažljivo „zdravilo „revalenta arabica“ za vse bolezni, tako je zdaj nekterim beseda „klerikalec“ političen „arcanum“, o katerem mislijo, da ga je treba komu le pol žlice v grlo viliti in uničeno je za vselej njegovo politično poštenje. Kakor mi poznamo svet, zadostovalo bi dandanes očitati luni na nebu, da je na skrivnem klerikalna, in gotovo bi brali že prihodnje dni v časnikarskem sporočilu: „G. X je stavil v političnem društvu v Y predlog, naj se pošlje nezaupnica vsem pesnikom, ki so svoje vroče fantazije adresirali na „bledo klerikalno luno“ in zakon onih zaljubljenih, ki sta si privoščila prvi pogubljenj v luninem svitu, naj ima k večem pravice zaničljivega konkubinata. Nasvet se je navdušeno in soglasno sprejel.“ Prepustiti je času in mrzli sapi in vodi, da se sčistijo ti nezdravi pojmovi, zdaj ž njimi ni govoriti ni besedovati, pa so tudi brez vse veljave dozdevni dokazi s temi pojmovi dognani. Da pa ne bi naši ljudje mislili, da se mi temu vprašanju izogibamo, izrekamo, da kolikor je nam znano in umljivo, se med narodnjaki in duhovskim stanom ni sklepala nobena zveza, kakor se ni sklepala posebej s kmečkim, meščanskim stanom ali z delavci težaki. Nam je narod z vsemi svojimi stanovi živ organizem, naravna zveza, v kateri ud pripomaga ud, v kateri je bolna celota, ako bolela le eden njenih udov, v katerem se moti vse ravnopezeje, ako se krati le en del v njegovih pravicah — ali če hočemo že ostati pri organizmu — v njegovih funkcijah in potrebah. Kar se tiče slovenskega duhovništva nismo mu nikdar odrekli svojega spoštovanja in radostni priznavali njegove zasluge, kakor zdaj bolj ko kdaj želimo, da bi nepremišljena agitacija nikdar ne skušala našemu duhovstvu tako spodjedati spoštovanje slovenskega ljudstva, ka-

kor se to žalibog godi če se ne motimo med nemškim ljudstvom, kajti živo smo prepričani, da mora biti tudi stan in oseba verskega učitelja ljudstvu častljiva in spoštovana, ako hoče njegov uk imeti kaj uspeha. Svojim nasprotnikom pa nikakor ne želimo, da bi jih kedaj divji vris ljudske mase učil, kaj je in kaj zna razuzdano ljudstvo — brez vere in spoštovanega duhovstva. — V tej organični zvezi vseh stanov pa hoče slovenski narod krepko in dosledno korakati na poti do napredka in svobode, na kateri ima zdaj že prve korake za seboj, ne bo ga motil nasprotni vris in piš; kar bo spoznal za dobro in potrebno, bo skušal dosežati — sam sebi gospodar. Ako nas vprašata mariborska pseudoliberalca, ali je bolje državljanska ali narodna svoboda, moramo taka vprašanja zavrniti kot žalostne poskušnje nezrelih glav: svoboda je le ena; narodna, državljanska itd. svoboda so le oddelki te svobode, ktera neha biti svoboda, ako se jej odtrga najmanjši kosček ali oddelek; ljudje pa, ki morejo vprašati ali je celota več kakor oddelek, ali pa kateri oddelek je bolji, dasiravno celota brez oddelkov obstajati ne more in jej je torej eden tako potreben kakor drugi; taki ljudje, naj bi ne lovili na visoki stolici političnih muh, ampak naj bi pohlevno priznali, da niso niti vredni, da bi svobodi jermena odvezavali!

Ko bi ne bilo tako neizmerno žalostno, bilo bi ravno tako smešno, če svarilca v „Marb. Ztg.“ svojo osebno čast tako pozabita. da pišeta, „da stojé Slovenci v zvezi z ono plemsko stranko, ki ne more pozabiti, da jej je leto 1848 vzelo najvažnejše predpravitve njenega stanu“. To je s kratka rečeno toliko, kakor da bi hoteli slovenski narodnjaki slovenskemu kmetu zopet na glavo spraviti tlako, desetino itd. Za taka polemična sredstva ne more kolikaj posten človek imeti družega, kakor nekoliko zaničevanja. Prepričani smo, da takega očitanja ne more nihče verovati, kdor ne kandidira za prvi prazni prostor v katerikoli norišnici. Ker pa je treba našima svarilcema naravnost govoriti, naj jima bo enkrat za vselnj povedano, da bosta prej gg. Wiethaler in Stopper z razpelom v rokah hodila po slovenskih vaseh in nabirala daril za papeža, ter podpisov adresi za konkordat, da bo prej g. Brandstätter z g. Boulom v Gradcu pil politično bratovščino, kakor se bo le pri enem slovenskem narodnjaku le izcimila nemogoča in grozotito absurda misel ali želja, naj bi slovenski kmet zopet tlakoval in desetinoval velikim posestnikom n. pr. gg. Langerju, Feyrerju, Carneriju, Brandstätterju, Auerspergu, Apfaltrernu in drugim njihovim vrstnikom.

Kake bi bile patrimonijalne sodnije, ko bi se zopet povrnilo in prišle n. pr. nemškemu kandidatu g. Seidelnu v roke, naj kaže v enem primeru hitrost in točnost, s katero imenovani gospod opravlja posle okrajnega zastopa, kateremu je predstojnik. Preteklo je leto in dan kar je bila frauhajmska srenja uložila pri tem uradu prošnjo, naj bi se jej od strani okrajnega zastopa pošiljali vsi spisi v slovenskem jeziku. V seji okrajnega zastopništva mariborskega, v katerem gospodarijo izključljivo politični prijatelji in sedanji podporniki g. Seidelna, se je sklenilo, da se na to ljudsko željo ne bo obzir jemalo. G. predsednik pa je še dandanes srenji dolžan dotičnega odloka, dasiravno ga je srenja že v našem časniku za odlok prosila. Srenja se ne more dalje pritožiti, mora pa sprejemati nemške spise. In pri takih okoliščinah, naj bi si morebiti Slovenci nazaj želeli patrimonijalne sodnije! Gospodje nasprotniki, poslušajte se pametnih sredstev in zapomnite

Listek.

Poslednji bosanski kralj.

(Zgodovinsko-romantičen obraz; česki spisal Prokop Chochaloušek, poslovenil Podgoričan.)

I.

(Dalje.)

Na lahko kraljevič odgrne zaveró; hladen nočni vetrič potegne v šator, ter zbudi kralja.

„Ali si ti, Ilija?“ — začujeta glas od znotraj, glas močan in čist. Da si je od starosti že sklonjen Štefan Tomaž, Bosni kralj, vendar ima še čvrst glas, s katerim vojnike še zmerom hrabri v boji.

„Jaz sem, jaz, kralj oče moj!“ — oglasi se Tomažević, „Ilija, ta je pa z menoj prišel; neka važna novica me je prignala, sicer bi te ne budil!“

„No, ti si tedaj, sinko moj!“ — povzame kralj. Po dnevi bi se videlo, kako se mu je oko zablisnilo od same radosti. „Jaz mirno spim, ti pak bediš pri meni in pri moji vojski, hvala ti za to. Stopi bliže k postelji da te pogloboslovim z desnico; kader mi smrt zatise oko, da bode slava tvojega vladanja enaka tvoji sinovski ljubezni do mene — Zakaj se trešeš? Saj stara roka ni tako težka, saj očin blagoslov glad pot do časne in večne blagosti! Gorjé pa otroku, ki ni vreden očetovega blagoslova, pa da ga vendar le sprejme, takemu se v prokletstvo sprejmi ljubezen, molitev!“

Zamolči se zdaj kralj. Težki vzdihli se začno viti kraljeviču iz prs, kakor človeku v hudem srčnem boji, od vbrda pa se čuje, kako se Ilija bori z jokom, rad bi ga utajil, zvesti starčak, pa ne more ga zadušiti.

„Res,“ — zopet spregovori kralj, „pozabil sem na te, Ilija! Le odidi venkaj, saj te zakličeva; da-si te imar rad, vendar je sin še bliže mojemu srcu, a tudi ni treba nobene priče, kaj se pogovarjata oča in sin.“

V tem se pomiri Tomažević, in ko Ilija, poslušen kralju, odide iz šatora, ki ognjeni plamen sveti va-nj od zunaj, vidi se, s kakim groznim pogledom ga Tomažević spremlja venkaj.

Precej dolgo časa Ilija čaka pred šatorom. Na videz je zopet miren in hladen. Solze, ki so se mu bile pripodile iz oči, ko je začul kralja, zopet so se mu porazgubile in posušile med obrunkami po obrazu. Nepremekljivo so gledali njegovi tovariši na šator, pa ko je bil prišel venkaj, niso poznali, da so se mu bile vlile solze.

Nihče ne spi več v taboru; tam pa tam stoji koruselj vojščakov — in ali živo ali pa tiho se razgovarjajo, kaj utegne biti: Tomažević ne budi zastoj kralja, in Radič meni nič tebi nič ne stiče po taboru; slavna vojvoda sta oba, nekaj imata za bregom karkoli, le počakajmo nekoliko časa, saj kmalu izvemo! Oh — ta vojvoda Radič, kako tiho sedi pri ognju, kakor bi nič ne slutil, da tisoč in tisoč vojščakov željno čaka, kedaj vstanó, ker se jim mrzi bezposličenje okrog belajske trdnjave. Čudo, ka Radič tako mirno sedi pri ognju, to kaže, da nekaj posebnega snuje in premišlja.

Ilija pak ne pazi na to obče gibanje, da si je mirnodušen na videz, vendar je jako zamišljen, v težke misli vtopljen. Neče se mu razjasniti oko nehoté mu z lica zginiti oblaki; časi pa časi stresne z glavo tako, kakor bi hotel pregnati svoje težke misli, ki se mu preganjajo po glavi, ko se drugič tlesek raztegne iz šatora, začuje ga še Ilija.

„Tu sem, kralj, gospod moj!“ — oglasi se Ilija in brzo stopi v šator. „Zberi moje junaške perjanike (leibgarde),“ s čvrstim glasom ukaže kralj Štefan — sedé na postelji. „Pelji jih tje, kamor ti pové kraljevič, moj sin.“

„Gotovo pokažem, da sem vreden tvoje zaupnosti, ljubi oče, kralj moj!“ — vikne Tomažević z vzvišenim glasom; vedigabog sam, ali je tako radosten ali tako ginjen.

„Zaupnosti?“ — začudi se kralj, stegne desnico in na prsi pritiska

si: Da ničesar ne dokaže, kdor hoče preveč dokazati, da se je pa v taki strastni žlobudravosti prav lahko — osmesiti!

Tiskovna pravda „Slov. Naroda.“

(Dalje.)

Svojo ponavljano tožbo nadaljeva pravi gospod državni pravdnik, da je po njegovi misli, „furore teutonico“ v obtoženem članku rabljen v pomenu nemške kulture, ker se o prvem ravno ravno isto trdi kakor o tej. Iz obtoženčevega zagovora je sprejel gospod tožnik le izraz „germanisierungswuth“ in trdil, da ni resnično, kar se trdi v članku o naslednjih ponemčevanje izrekaje, da je slovenski narod dobrodušen in pošten. Na dalje g. tožnik priznava, da besedi „verarmt vom raube“ (osiromačen po roparstvu) res ni v članku, da te besedi v tožbi tudi niste prestava, ampak da ju je tožnik posnel iz smisla člankovega, kjer se mnogo govori o slovenskem uboštvu, kterega so krivi Nemci. O pesmih „žalostinkah“ Preširnovih razlaga g. tožnik, da so le poezije in da torej ni nič resničnega od njih pričakovati, da pa so prijetno glaseče se besede pesmi tem nevarneje, ker se raje primejo človeških ušes. Da pa Preširnova pesem sčuje, tega po mnenji g. drž. pravdnika ne more nihče tajiti. Kar piše članek o preobledenih komarjih in pijavkah, zdi se g. tožniku nevedno še dalje preiskavati, kar pa je o slovanski literaturi povedano, je po mnenji g. tožnika vse neresnično. Zanimljive so besede, ktere je govoril g. drž. pravdnik o svojem stališču proti slovenskemu izvirniku. Če se ne motim je besedoval takole: G. obtoženec je trdil, da tožba nekterih besedi ni prav prestavila. Na to moram odgovorjati, da se tožba za prestavo nima brigati. Tožnikova naloga ni predstavljati, ampak državne oblasti dolžnost je le prisvojiti si smisel dotičnih časnikov, in ako najde kaj kazni vrednega mora sestaviti tožbo po smislu, prestave pa se od nje ne more tirjati. Zatorej je res mogoče, da so posamezne besede krivo prestavljene, ker ima tožba le smisel svojih besedi zagovarjati.“ Po vsem tem meni g. tožnik, da je v objektivnem obziru članek se pregrešil proti paragrafu 302 k. z. in da je imel tudi namen kaliti mir in ščuvati narode, ker se je posluževal zaničujočih izrazov. Pa tudi v subjektivnem obziru se morata obtoženca kriva spoznati „kajti bistvo vrednikovega poslovanja je, da bere članke.“ Da bi obtoženega ne bil bral, je verjetno, ko bi se pa tudi obtoženec po §. 302 ne krivega spoznal, zanemaril je svojo dolžno pazljivost in se krivega storil dotičnega prestopka, kajti, vrednikova naloga je prepričati se o vsakem članku; ko bi se bil prepričal tudi o obtoženem, gotovo bi ne bil prišel v časnik.

Konečno je stavil g. državni pravdnik sledeče nasvete:

1. naj se spozna, da je obtoženi članek kriv pregreška kaljenega javnega miru in reda po §. 302 kaz. zak. in naj se prepové, da bi se dalje razširjala številka, v kateri je članek tiskan;
2. naj se spozna, da je vrednik in tiskar „Slov. Nar.“ kriv imenovanega pregreška in naj se prvi, ker ni ne olajšajočih ne ostrečih okoliščin, obsodi, v ostri zapor na 2 meseca, tiskar pa ker se je manj vdeleževal in ker še ni imel nikdar nič s kazensko sodnijo opraviti v ostri zapor na 1 mesec; in pa da imata oba povrniti stroške;
3. naj se spozna, da je po §. 35. tisk. post. zapadlo 100 gl. kavicje;
4. oziroma, ko bi se nasveta sub 2. in 3. ne potrdila, naj se krivega spozna vrednik zaradi prestopka zanemarjene dolžne skrbljivosti po čl. V. postave 18. oktobra 1868, naj se izreče, da je zapadlo 100 gl. kavicje in naj se mu povrh še naloži 50 gl. globe.
5. sodba naj se po tisku razglasi in naj se to zgodi po §. 39. tiskanih postav tri dni po izročenih sodbi in sicer na prvi strani „Slov. Nar.“ Na to dobi zopet obtoženec besedo, ktero bomo v kratkem prinesli.

(Dalje prih.)

Tomaževića. „Kaj neki meniš! Nemara ti je zaupnost to, ker ti svoje perjanice izročam za nekoliko časa? Aj, hrabri moj vitez, ni mi treba straže v tvojem varstvu; pelji jih, da se proslavé s slavnimi čini: star sem že jaz in sit bojne slave, tebi pak je potrebna slava, predno sedeš na prestol, kajti le nekoliko časa še, pa ti prepuštam mesto — jaz starček. Zatorej Ilija, skrbi“, — obrne se k zvestemu služabniku, ki stoji med vrati, na pol odgrneno drži zavéso in gleda, kakor ne bi veroval svojemu ušesu, „potrudi se, da si ti in tvoji viteški perjanici zaslužite pohvalo svojega prihodnjega gospodarja. Spremi vas Bog; nadejam se, da jutri vas zgodaj pozdravim tako, kakor načelnik pozdravlja viteze.“

Le malo časa Ilija še postoji, naposled pak pokima z glavo: „Dobro, kralj moj!“ — Potlej odide, tik za njim pa Tomažević.

„Mirno se razredite!“ — ukaže kraljevič; „ali poprej ugasnite ogenj, zato da svet ne izdade naših priprav. Ilija, ti pak pelji perjanice na južno stran k trdnjavi, kjer se mimo strme skale vije prodna Bistrica. Najvarnejše mesto izročam vaši moči, junaki!“ — odgovori pribočno straža (perjanice), zato ker je zapazil, da so sploh nezadovoljni za tega delj, ker morajo tako daleč na stran, „ta neprisrčni kraj, utegne ménti belajski župan, da ni ostražen, in za gotovo znam, da kani ondukaj prodreti, ter udariti na naš tabor. Komu bi raji zaupal to mesto, nego vam, junaci! Prvi ste okrog kralja, zato je treba, da boste tudi v boji prvi. Zadržite župana tako dolgo časa, dokler jaz s polovico svoje vojske ne vzamem trdnjave, ki de zdaj tako ošabno čepi na skali, ki se oholo ozira okrog po sveti; poderite trdnjavo, ki se posmehuje naši hrabrosti.“

„Le nikar se ne boj, ne upaš nam zastoj, kraljevič!“ — pohvalijo ga perjanici in zarožljajo z orožjem, samo Ilija namiru stoji pred njimi — oblačen in ves zamišljen.

Vojaki molé: zavidajo nevarnost perjanikom — zavidajo čast.

„Ali samo pol nas naj zgrabi trdnjavo?“ — godrnjajo na glas, „kaj

Narodno gospodarstvo.

Zlato in srebro.

(V Ptujski čitalnici govoril dr. J. Geršak.)

Vsak izmed nas se spominja svojih otročjih let, ko so mu mati obetali „beli groš“, ako bo priden, ko so ga boter obdarili s srebrnim tolarjem ali celo s cekinom pri birmi. Radi smo ogledovali srebro in želeli si ga na kupe; hrepeneli smo tudi po leskečem žoltem zlatu. In res kar si je otroče srce želelo, žele si zdaj odrasčeni možje, želé si celi narodi, cele države, razloček je le ta, da otrok rad ogledava tako imenovani beli in žolti groš, ker je lep, mož in narodni ali državni gospodar pa želi zlata in srebra zato, da ima s čem si kupiti drugega potrebnega blaga. Posebno pa narodni gospodar vidi, da je zlato in srebro le sredstvo občenja med ljudi in narodi, da je v tem obziru pripomoček združenja človeške moči, da zlato in srebro podpira asociacijo, kakor jo nobena druga naprava podpirati ne more.

Kaj silite pregrešni Izraelci Arona, da Vam naredi zlato tele, okolo kterega plešete Stvarniku nedopadljive pleše? — Kaj je zmotilo tvojo pamet, nesrečni razbojnik, da umoriš svojega bližnjega, in z njegovo krvjo si umiješ svoje roke? — Kaj čepiš starček pri svoji retorti in ponvi tam na skrivnem, ter tako neutrudoma opazuješ, ali boš kmalu skuhal zaželeno zlato? —

In zares! — Tako imenovani alkimisti, ali adeпти so se v srednjem veku noč in dan trudili, da bi iznašli, kako se da zlato izkuhati iz kakove druge navadne reči. Mešali so zdaj žveplo, zdaj živo srebro itd. ter sami sebe in druge norili, celo s hudičem so se družili, da bi jim le bil pomogel do zlata; vsak namreč želi le brez velikega truda bogat biti. Pa taki adeпти so večidel žalostno končali zavoljo svojih golufij, tako je bil Mamugna iz Cipre v Monakovem na pozlačene vislice obešen, Kelley pa in mnogo drugih zlatopuharov so morali v železu in ječah pomreti. — Tudi adept Manuel grof Geatano je bil v Berlinu 1709 obešen.

Pa vendar se adeпти niso kmalu izgubili; je namreč veliko ljudi, kteri so od njihove vednosti pričakovali rešenja svojih dolgov. Celó vladarji so se pečali s tako kuharijo in so precej z adeпти občevali p. Nemška cesarja Rudolf II., in Ferdinand III. — Henrik VI. na Angležkem je celo več zapovedi dal, da se adeпти naj le trudijo, da kmalu znajdejo, kako se ztato dela, da bi potem bil državne dolgove izplačal. —

Ali ne samo učeni so se trudili zlato iznajti, temuč množina ljudi je letela tje, kjer je pričakovala kupe zlata; iz prvega je bila Indija zlati kraj, potem Amerika, Avstralija, celo sosedno Ogersko, dandenašnji je pa spet Japan. —

Beremo, da je David bil za Jeruzalemski tempelj nabral 15.000 centov zlata, (okolo 10 milijonov vrednosti); Salomon je 1200 centov vsako leto dobival iz Ofira v Indiji. Rimljani so zlato nabirali v Španiji posebno pa tudi na Perzijskem. Ali pridelovanje zlata in srebra je bilo sila težavno; sužni so ukleneni za kazni morali zbirati zlato in srebro izmed drugih kamenčkov, obsojevali so jih večidel v „metala.“ Dandenašnji se je to spremenilo, kor je vednost iznajšla nove pote ločitve. Omenivši še le to, da je Avstrija, posebno Ogrska bogata zlatnih rud, prestopimo koj k odgovoru na vprašanje: kako se po zlato in srebru polajšuje občenje in druženje ljudi? —

Bog je človeka stvaril in ga postavil na svet, kteri mu naj bo podvržen. Pa človek je sicer siromašen, marsiktera druga žival ga prekosi s svojo močjo, ostrožjo svojega pogleda, histrožjo svojih nog ali perot; človek nima druga ko svoj razum, da si z njim podvrže vso drugo naravo, ktera je stvarjena, da pomiri njegove potrebe.

Vse delo pa kar pred seboj vidimo in česar se človek mora lotiti, da svojim potrebam zadostimo, se suče ob dveh rečeh, namreč: 1. da stvari pred nami spremenimo in jim damo tisto obliko, ktera nam je všeč; drugič pa, da te stvari, pridelke prenesemo iz enega kraja v drugi. — Da obliko stvari spremenimo, nam je treba motike, lopate, vinjeka, šivanjke, pluga itd. Iz zemlje in gnoja pridelamo turšek, iz kterega sčasoma postane

pa druga polovica?! Ne mara boče brezposličila v taboru in poslušala bojni krik svojih tovarišev? Ha! žene in otroci bi kazali za nami!“

Radostno Tomažević posluša to nevoljo. Radič je mirno do zdaj sedel pri ognji, zdaj pak ustane, pokima kraljeviču, obrne se k bojnikom, in kakor žid, stopijo nepregledno na široko.

„Jaz bodem tem načeloval,“ — omeni z na pol očitajočim, na pol pa s priliznjenim glasom, „tem, kteri taboru na brambo ostanó tukaj, in kdo more reči, vojvoda Radič — da je vojni čas izbral si tako mesto, da so žene in otroci posmehovali se mu in kazali za njim!“

„Tako je“, — potrdi Tomažević, „kdo more znati, da vstajni prijatelj belajskega župana v zasadi ne čakajo bojne ure in napada! Lehko nam izpodleti zmaga, potlej smo pa na sramoti; saj je častno vsako mesto!“

„Dosti tega, jasni kraljevič!“ — viknejo na vseh stranéh vojščaki, „saj znamo, dobro tako! Ukaži nam napad, pa napademo, zapoveš nam mir, pa bodemo mirni; pokorni vama bodemo zmerom in povsodi — tebi in vojvodi Radiču!“

„A kralja pa še v misel ne vzeme to priprosto, slépo ljudstvo“, — Ilija opazi sam sebi, pogleda okrog po vojski in oči vpre v kraljeviča in vojvodo — njegovega strijca, ki se radostno spogledujeta. Oholo kraljevič stopi po konci kakor da mu krona že leskeče na glavi, vzdigne roko, kakor bi hotel prijeti za kraljevo zastavo, ki jo je ravno kar željno pogledal kakor se mladenič ozré na ljubico, do ktere se mu prvi pot vneme ljubezen.

„Umejem te“, — Ilija zopet oméni samemu sebi in gladi bridki kinžal za pasom. „Ali Bog mi priča! Ne zavirá ti še tako kmalu v roci prapor, ki ga ne moreš dočakati!“ —

Zopet mahne z roko Tomažević. „Dobro poznam bosniške bojnike“, — jame govoriti kraljevič, ko je nastala tišina; priklanja se na vse strani: z vsakim priklonom si pridobi več in več src, da je marsikteri vojščak šepnil, „Da bi že skoro bil naš kralj!“ —

srajca, ali vino, ki nam srce razgreje; da pa mesto stvari spremenimo, je treba potov, kolovozov, čest, železnic, konjev, vozov, torej tudi kolarjev itd. Razen spremembe oblike in mesta potrebnih stvari pa je še ena potrebna namreč sredstvo, s katerim se različne stvari lahko med seboj zmenjavajo to je denar.

Ako ljudje hočejo različne stvari med seboj zmenjavati, je treba še tretje stvari, s katero se vrednost prvih dveh stvari primeri; jaz imam polovnjak vina, moj sosed pa ima lepega junca; jaz ne potrebujem vina, pa rad bi sosedovega junca imel; sosed bi ga rad prodal, pa vina ravnó ne potrebuje temuč obleke, zmenjati torej ni kos vino proti juncu. Tu je treba še tretje stvari, ktera mora stopiti vmes; to je zlato ali srebno. Za vino dobim potem srebno, za srebno sosedovega junca, in sosed dobi spet za to srebno potrebnega oblečila po svoji volji. Zlatu in srebru potem pravimo da je denar; ako namesto srebra naštejemo papir, je papir umišljen denar. Pri naravnih, prvih narodih so najnavadnejše reči denar; pri starih Gerkih je bila goved denar, pri Novoangležih v Ameriki ribe (Stockfish), pri Amerikancih v Virginii pa tobak. Pri omikanih narodih pa je nastopil baker, potem srebro in zlato.

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Celja, 7. febr. [Izv. dop.] Včeraj je tukajšno konstitucionalno društvo veliko skupščino imelo, v kateri se je zraven drugih malovažnih predmetov tudi o tem razgovarjalo, kterega kandidata bi za prihodnjo volitvo postavili. Prvi med izbranimi je bil trgovec iz Laškega, g. Tieber, o katerem se je že tukaj dolgo govorilo. A na prašanje predsednika tega društva ali hoče kandidaturó prevzeti, odgovori g. Tieber tako kratko kakor resnično, da je osiguren, kar se Laškega okraja tiče, da bi tam večino dobil, da pa je, kar se drugih volilnih okrajev tiče, prepričan, da večine nikdar ne dobi, in da iz teh vzrokov kandidature prevzeti ne bo. To je tudi nam znano, ali naše prepričanje seže še dalje, da pri nas nobeden kandidat, kterega konstitucionalni ali katerikoli drugi volilni odbor kakor narodni, priporoča, večine glasov dobil ne bo. Tega prepričanja ni naše konstitucionalno društvo, ker se je prec po tem, ko se je g. Tieber gotovo iz pametnih razlogov odpovedal, za dr. Leitmajerja oglasilo. G. dr. Leitmajer je preizkalni sodnik pri celjski okrožni sodnji, ravnatelj nemške kasine, v obče pa tako zgovornjiv mož, da bi ga jaz živo oratorično figuro imenoval. Kakor tak je v Celju pa tudi že v Gradci dobro poznan. Ko so štajerski nemški pevci zadnjokrat v Gradci pevske slovesnosti obhajali, je dr. Leitmajer, kakor vodja celjskih pevcev toliko govoril, da je družba k zadnjemu, če se je na stolu le malo zrašil, hitro klicala: „Držite ga, da nebođe spet govoril.“

Kar se pa kandidature od nemške strani v obče tiče, te bi jim mi jako hvaležni bili, če bi le kterega nemškega kandidata postaviti hotli, pa bi se tukajšni Nemci, ali bolje nemškutari spet enkrat prepričali, kako močna je njihova stranka.

Celjska čitalnica je napravila 2. febr. sijajen ples, kakoršnega že več let ni videla. Dvorana je bila prenapolnjena krasnih in mladih plesalk, iz najodličnejših hiš celjskih, iz Vranjskega, Laškega itd., gospodje so spadali večidel inteligentni vrsti. Vesela volja je trajala do ranega jutra, in vsi pričujoči so edini v tem, da ta ples spada med prve letošnjih plesov v Celju. Ker je ta večer tako vse radovoljno bilo, namenil si je zabavni odbor na pustni ponedeljek spet ples aranžirati.

Iz Kamnika, 6. febr. (Izv. dop.) Narodno gibanje v našem mestu odkar imamo čitalnico, kaj veselo napreduje, število udov od dne do dne veselo narašča. 26. dec. p. l. je bil občni zbor in volitev novega odbora po pravilih, v ktereja so bili z veliko večino glasov izvoljeni gospodje Jan. Debevec za prvosednika, dr. Prevec za prvosedniku namestnika, And. Golli za blagajnika,

„Znana mi je tudi njih hrabrost!“ — pohvali jih Tomažević, „zató lahko zmorem z njimi, če bođe le vsak zvést mojim ukazom in ukazom svitlega vojvode, mojega strijca Radića.“

„Da“, — obrne se Radić na polo k vojski, na polo k njemu, „saj bođe njim na slavo to, ne meni, in tebi tudi ne, kraljević!“ —

„Rés je taka strijca!“ — potrdi Tomažević, „nečem si svojiti slave hrabre vojske!“

„Tvoja slava to, kraljević, tvoja in vojvode Radića!“ — vika vojska navdušena, „z vama zmoremo, brez vaju ne moremo ničesa!“

„Tiho, tiho!“ — maha kraljević z obéma rokama, „ne bodito takovi, kakoršni so otroci, ki že naprej razodevlejo svoje namere!“

„Ti pak vsaj prihuljeno skrivaš svoje namero“, — poluglasno Iliji zdrkne z jezika.

„Lisjak in prevarica je belajski župan, zato moramo biti oprezni in hrabri“, — govori dalje Tomažević, ko je na njegov migljaj nastala mrtvaška tihota, „že je čas, da začnemo.“

Ravnó se vstopi zdaj, in počasi, zvučno in prav poveljniški zapové, tako da je podoba, da ne ukazuje še le prvi pot vojnikom: „Ogenj ugasnite vés do poslednjega ognika! Modrušci, Travnianci in Ključanji naj idó, tiho, varno pomeknó se tje kaj na kraj tabora pod belajsko skalo, drugi pak naj ostanejo tam, kjer so, tako dolgo časa, da izvedó svoj prostor, zató da s strijem se enkrat preiščeva, kam pojdejo! Ti Ilija pak“, — obrne se k njemu, „ti že sam znaš za častno mesto kraljevih stražnikov!“

Ilija pak ne zine nobene, temuč kar krene na južno stran iz tabora, perjanici oddó pa za njim. Vse se godí po kraljevičevem ukazu, vse tiho in varno; ogenj so ugasili, da je tolika tema, da nobeden ni za ped daleč ne vidi predi seboj; ali vendar-le, — čárno korači vojska na odkazano mesto, za belajsko trdnjavo; Ilija je že pre s svojimi perjanici izginil v temi.

(Dalje prih.)

Sim. Jenko za tajnika, Greg. Slabajna za knjižničarja, Aloiz Stadler, Alek. Gasperotti, in Ant. Janežič pa za odbornike. 3. januarja je bila zopet prav mikalna veselica; bila je komična loterija napravljena. Bila je nalašč zato zložena „balada“ ali komična igra: kako copernik med gromom in bliskom zapove staremu letu dari, ktere je seboj vzelo, nazaj prinesiti, in mlademu letu izročiti; ter ta je zgoraj mnoga darila med občinstvo razdelil. 17. jan. napravila je čitalnica ples v prostornih dvoranih pri „Krištofu“, še na nobenem plesu nismo tu toliko ljudstva zbranega, in tak lep venec krasnega spola videli. Tudi iz Mengša nam je gospoda jako dobro došla. Videli smo tudi še le privkvat na sredi dvorane viseti, iz mesenga krasno izdelan svečnik s šestimi svetilnicami ktereja je g. Aloiz Stadler čitalnici podaril. 31. jan. smo obhajali Vodnikov spomin, zopet je bilo vse živo v čitalnici, videli smo na steni doprnsnik Vodnika lepo ovenčan, ktereja je podobar M. Ožbič iz gipsa naredil, in kakor šlišim ga misli čitalnici prepustiti. Zapeši so naj prvo pevci Ilirija oživljena, potem pa stopi pred občinstvo gospd. V. T. in tako jasno in navdušeno govori o slovenskem narodu starejih časov, in kaj lepo uplete življenjepis Vodnikov, in h koncu pride na sedanjo že veselejši dobo. Res srce domoljuba veselja igra, ko vidi, kako se slovenska reč, vkljub vsemu prizadevanju naših nasprotnikov, vendar čedalje lepše razvija, da se bo pa narodni jezik med nami še bolj udomačil in utrdil, bo napravila čitalnica tudi glediščne igre, ktere bomo že zdaj v postu 2 ali 3 predstavljati videli. Oder bo do srede t. m. zgotovljen, in s tem bo čitalnica velik korak naprej storila.

Iz Gradca, —t. [Izv. dop.] 5. t. m. je obhajalo društvo „Slovanska beseda“ v puntigamski dvorani sijajno besedo s splesom. V okusno okinčani dvorani se je zbralo nepričakovano veliko število plesalcev in plesalk najkrasnejše bire. Više nad 500 oseb je bilo nazočih. Posebno čast so besedi skazali s svojo nazočnostjo gg. nadpolk. bar. Marojeć, gen. Grivičič, Jelačić in mnogo drugih odlikašev; celó iz Dunaja, Ptuja in Zagreba so prišli gostje. Začetek se je storil s petjem; pesmi „Na straži“, četverospjev „Predivo je prela“ in „Utonul“, so pevci jako dobro izpeljali.

Po tem je začela godba hrvaškega polka Thun-Hohenstein svirati večidel novo sestavljene plesne napeve posnemane po raznih slov. pesmih, med drugim tudi narodno overturo. Vredno je, da se omeni, da so se zale Gračanke že izvrstno navadile slovanskih plesov. Kazalo se je to posebno pri plesu „Kolo“, ki ga je že letos okolo 50 parov plesalo. Veselo znamenje je tudi to, da se graške Slovanke čutijo domorodkinje, in s českim, hrvaškim ali slovenskim nagovorom mladeniče še bolj za materinščino navdušujejo. Ne škodovalo bi, ko bi si lepi spol tudi po družih mestih hotel pridobiti nekoliko zaslug za domačo besedo. Tudi v denarnem oziru nam je bila sreča jako mila; čisti znesek se bo porabil v društveno korist. To se mora tem više ceniti, ker društvo v svojem početku veliko podpore potrebuje. — Vsakega rodoljuba mora veseliti, da se v nemškem Gradcu Slovani tako gibljejo. Kaj pa porečeta na to Blagatinšek, Zelenec in drugi?

Še nekaj imam omeniti. Tukajšna vseučilišna mladež ima svojo „akademično bralno društvo“, sme se reči, skoz in skoz prav vrlo društvo. Iz letnega sporočila se razvidi, da ima mnogo českih, hrvaških in drugih v slovanskem duhu pisanih časnikov; vidi se iz sporočila, da mu vredništva te liste večidel čisto zastoj ali vsaj za polovico letne plače pošiljajo. Zoper to tudi nihče kaj omeniti nima. Na drugi strani mora pa slovanska beseda, ki ima kakor si vsak lahko misli, mnogo hudih nasprotnikov in tudi v nobenem obziru tako zdatne podpore nima kot akad. bralno društvo, časnike večidel popolnoma plačati, se torej ne more na toliko jih naročiti kot akad. br. društvo. To ima pa zopet ta slab nasledek, da nekteri slov. dijaki slov. besedi hrbet obračajo in k akad. br. društvu, ki je prav za prav vendar le nemško, pristopajo. Slov. beseda po tem takem ude izgublja, akad. br. društvo si jih pa pridobiva. Dalje iz tega zopet sledi, da dijaki slov. na svojo narodnost s časoma pozabljajo in se ali naravnost v nasprotni tabor podadé ali pa narodne amfibije postanejo, kakor jih slov. inteligencija premnogo šteje.

Politični razgled.

Zanimljivo za stanovitost sedanjih cislajtanskih državnopravnih razmer je gotovo, da se naj manj vsake 14 dni vrača novica o ministerski krizi. Kakor nam časniki naznanjajo, nimamo zdaj samo ministerske krize, ampak vsa ustava je že dvomljiva postala, ker se govori, da se povrnemo zopet k kromeriški osnovi ustave. Ministerska kriza je neki nastala zaradi česke sprave, ktero bi rada ministra Beust in Taffe v roke vzela, kteri se pa neki ustavljajo ministri Giskra, Herbst, Plener in Hasner s svojim odstopom žugaje. Taaffe bi postal po želji Beustovi ministerski predsednik. Govorica hoče vedeti, da bi hotela ministra Berger in Brestel zagovarjati kromeriško osnovo, da so pa Beust, Taaffe in Potocki za vsako spravo o Čehi. O tej bi se imeli, najprvo dogovoriti češki in nemški voditelji na Českem in bi hotel Taaffe dognani program sprave predložiti ministerskemu svetovalstvu, ktero bi imelo potem določiti, ali naj bi se vsa decemberska ustava revidirala, ali pa predlagali državnemu zboru le nasveti glede pomirjenja s Čehi. Če se tudi vse to ne bo še jutri zgodilo, je vendar toliko verjetno, da Čehi svojemu političnemu cilju niso bili nikdar bliže nego sedaj. — Na eni strani se torej decemberski ustavi zibljejo tla, na kterih stoji, na drugi jo pa hoté še dalje izpeljevati. Tako se je izročila poslancu Pratoberu adresa dolénje-avstrijskih poslancev, kteri priganjajo, naj bi se brž ko brž vzela v pretres postava o neposrednih volitvah v državni zbor. Ako res stopi pomirje s Čehi na dnevnem redu, je posvetovanje o neposrednih volitvah prav nepotrebno delo. Česka in tudi druge dežele, ki tirjajo deželno avtonomijo, ne bo nikdar privolila k neposrednim volitvam.

Odbor državnega zbora, kteremu se je izročila osnova o porotnih sodbah za tiskovne pregrehe, je sklenil, da potrdi vse premembe, kar jih je na osnovi napravila gosposka zbornica in to neki le zato, da bi se porotnice brž ko brž spravile v življenje.

* Iz Dunaja se v „Tgp.“ brzojavlja: Profesor Maassen se bo semkaj poklical, da se bo udeleževal sedanjega obravnavanja z Rimom zaradi konkordata.

V Pešti se je začelo konečno kazensko obravnavanje proti razknjezu Karažorževiću. Razknjez taji vsako zvezo z morilci.

Ruska vlada je začasno na odpust poslala vse vojake, kar jih je bilo „čez potrebo“ pri armadi.

V Pragi je deželna sodnija za eno leto izbrisala odvetnika dr. Čížek-a iz zapisnika kazenskih zagovornikov, ker je zagovarjal vrednika, „Nar. Nov.“ rekel, da zdaj zagovornik ne more biti to, kar bi imel po postavi biti.

Črnogorski knjez je prišel v Berlin kjer se bo 6 dni mudil.

O poljski resoluciji bo ustavni odbor v prihodnji seji poročal. Poljsko shodišče se pripravlja in je oklicalo za ta dan vse poljske poslance na Dunaj.

„Internacional“ prinaša novo karto evropsko, ktero je neki izdelal grof Bismark. Avstrija je na njej izginila in se umaknila nekemu podonavskemu kraljestvu. Češka bi padla Prusiji v žep, novo kraljestvo donavsko pa bi dobilo pravico osvojiti si Romansko. Če je vse to tudi „raca“, posebno prililjivi za sedanje ministre tudi taki predpustni testamenti niso!

Romansko konferencijo v Temesvaru je obiskalo blezo 150 Romanov in Srbov, med zadnjimi je bil tudi Miletič: Sklenilo se je, da imajo nemagjarske narodnosti solidarno postopati proti vladajočemu narodu in delati, da se reši narodnostno vprašanje na podlagi osnove, ktero so bili v zadnjem zboru izdelali Srbi in Romani; med drugimi se je tudi izreklo, da se ima rešiti hrvaško vprašanje v smislu deželne samostalnosti in da se imajo municipiji napraviti na demokratični podlagi. Želeti je le, da bi se resno in dosledno izpeljal novi program, katerih smo avstrijski Slovani v našo škodo že toliko pustili neizvršenih.

„Köln. Ztg.“ prinaša to-le prav zanimljivo novico: „Napoleon III. neposredno obravnava s kraljem italijanskim o odbojni in udarni zvezi med Italijo in Francijo. Dogovori se vrše tako skrivnostno, da italijanski ministri o stvari ničesar ne vedo in da bodo interpelirani to z najboljšo vestjo lahko trdili. Ta zveza se sklepa z ozirom na vojsko z Nemčijo, ktera se ima pričeti po splošnih volitvah. Pogodba še ni podpisana, vendar jo minister Rouher prav pridno izdeluje in vodi obravnave. O Rimu v pogodbi ni govora, pač pa se Italiji zagotavlja kos laške Tirolske. Avstrija za to pogodbo dobro ve in si njena diplomacija pozno prizadeva, prideti tej pogodbi še drugo, po kateri bi se Avstriji zagotovilo, da se jej bo za vse dalo odškodovanje v Nemčiji.“

V turško-grškem razporu ni posebnega napredka zaznamovati. Potrjuje se sporočilo, da se vsi vladarji, kateri so svoje pooblaščenke k pariški konferenciji poslali, svetovali grškemu kralju naj skrbi, da se mir obrani. Grški kralj pa ima s svojim ljudstvom, ki ve, da je vir nezadovoljnosti v Carigradu iskati, svoj križ. Kajti do sedaj novega ministerstva, ki bi Turkom nasproti imelo mirneje politiko, kakor je grško ljudstvo hoče, ni mogel dobiti. Londonski „Morning Post“ ve že celo pripovedavati, da je kralj pripravljen odstopiti, ko bi se mu še dalje overe delale. Sicer pa je videti, da se Turčija precej varno čuti. Kajti zraven razpora s Turčijo žuga jej še razdor z Rusijo. Turški zapovednik carigradske luke je namreč ukazal, da imajo vse po Rusiji kupljene grške ladije iz luka odpluti. Ker Ignatiev ruski poslanec temu ustavlja, pa se vendar misli da bode Turčija pri svoji besedi ostala, pride stvar lahko do popolnega razdora. Sploh se misli, da Turčiji daje pogum Francoska in Anglija.

V Španiji se je bati, da se svoboda ne bo razcevela, kakor je bilo po pregnanji kraljice in njene vlade pričakovati. Nova vlada ne dela za narodno reč, temuč videti je, da meni po starem vladati z videzom novega kopita. Pregnana kraljica je dobila pogum, in podpirana od francoske in rimske vlade, prizadeva si delati zoper ustanovljenje novih svobodnih razmer.

Razne stvari.

* (Izgledna taktika.) Protektorju mariborskega nemškega časopisa se je izljubilo preskrbeti si prestavo slovenskega oklica do volilcev mariborskega okraja, ktereja je bil izdal narodni volilni odbor. Prestava se je potem v „Mbg. Ztg.“ tiskala in na stroške nemškega agitacijskega odbora v vse kmečke srenje razposlala. Ali se bo narodni odbor posebno zahvalil svojemu nasprotnemu pajdašu, tega še ne vemo; da je pa s tem razpošiljanjem gotovo prav zadovoljen, upamo si trditi, saj oklic ni bil tajno pismo, ampak volilcem namenjen in pošiljan. Mi te taktike ne bi nikdar hoteli posnemati, v sedanjem slučaju pa bi je niti ne mogli, kajti od nemške strani je ves oklice samo kandidatovo ime, o katerem v svojem organu njegovi „politični“ prijatelji drugzega zaslužnega niso vedeli povedati, kakor da je nekje pri Mariboru „heimathberechtigt“ (vživa domačinske pravice.) Če bi ta zasluga kandidature opravičevala, potem ne more priti nobena vas v zadrego in nemških kandidatov imamo vsaj toliko, kolikor nemški oklic — pokvarjenih slovenskih imen.

* (V pojasnilo) smo dobili od g. dr. Srneca sledeče vrste: „Ker sem izvedel, da bi se utegnili nekateri volilci motiti pri volilitvi deželnega poslanca dne 27. t. m. v Mariboru, zatoraj očitam, da ne kandidiram v tekoči šestletni volilni dobi za nobeno deželno poslanstvo. Dr. Janko Srnec. l. r.“

* („Domovina“) je menda komaj pričakovala, da bi strele kazenskih paragrafov v „Slovenski Norod“ treščile. To je videti iz necega popisa solkanske svečanosti Vodniku na spomin, v katerem popisu svoje jezice ne more skriti zaradi „obligatne tujčeve pete“ — „od kar je bil „Slov. Nar.“ za nekrivega spoznan.“ To je pač lepo in blago od „Domovine“, posveti njeno izvrstno kolegijalnost, njeno svodoumje! Te sorte škodo-

željnosti pač nismo še nikjer našli — celo v nemškem nam v principu sovrážnem taboru jo nismo videli.

* (Liberalizem gg. Dežmanovcev.) G. Alešovec je začel izdajati v Ljubljani humorističen list „Brencelj“ — ktereja mu je Bamberg obljubil tiskati in je drugi list bil menda že stavljen, ko pride censura v gosp. Dežmanovi osebi in tiskarju prepove, da se v isti tiskarnici kakor nemški „Tagblatt“ nima tiskati „Brencelj.“ Alešovec je to v „Trigl.“ objavil. Saboten „Tagblatt“ pa že pride in mu očita kruh, ki ga je imel v Bambergovi tiskarnici kot korektor. G. Alešovec si je oni kruh pač gotovo krvavo zaslužil, in ko bi ga ne bil, je tako očitane surovo in infamno dovolj, „T.“ je pa še tako nesramen, da ima v istem listu tožbo, kako se mi borimo. Ali ima „Tagbl.“ še kaj bolj umazanega orožja?

* (Rokodelci med odvetniki.) Kako skrb za ljubi vsakadanji kruhek sem pa tje zadušil postavne predpise in obzir do lastnega stanu in svojih tovarišev, kaže sledeči oklic, ktereja je razposlal dr. Jug odvetnik v Št. Lenartu po ondotnem okraji in ktereja smo tu brez poprave po izvirniku ponatisnili. Glasi se:

Oznaniło.

„Jes Vam na znanjedam, da sim od višje gospodske za odvednika, ali kak pravite za Doktorja potrjen in da imam svojo pisarno v št. Lenartu v Caffovim brami (hiši). Ter Vas za zaupanje, ktero ste na me stavlji zahvalim, se za naprej preporočim. — Mislim, da smo se v treh letih dosti spoznali, in de moji stari prijatli še živijo. Jes bom v moji pisarni zmirom dosti delavcev imel, bom hitro in vredno postregel, in Vas vabim k' men priti, če bote kovo pravdo imeli, ali moji svet in pomoč potrebovali. — Tudi slovenske tožbe in pisma bom delal, pa za boljše kup kak drugi. — Št. Lenart na 30. Januarja 1869. — Dr. Jug, m. p.“, Kaj bi neki rekla advokatna komara, ko bi jej prišel ta oglas v roke.

* (Mauri ogleduh avstrijskih konzulatov v podonavskih knježevinah.) Te dni smo brali v „Zukunft“ dopis „od dolnje Donave“, v katerem se neki Mauri — kakor dopisnik pravi: ein Slovene von geburt — kot ogleduh avstrijskih konzulatov v podonavskih knježevinah napominja. Denunciral je Mauri naime, tako dopisnik poroča, dva Bolgara turški policiji v Ruščuku, ki sta se z njim vred s srbskimi popotnimi listi na avstr. parobrodu peljala, češ da sta vstajnika, in le previdnosti parobrodskega kapitana se je zahvaliti, da nista Bolgara turški policiji v roke padla, ali pa se nesreča zgodila, kakor lani na parobrodu Germania. Mi, ki Mauria dobro poznamo, protestujemo proti temu, da je on po rodu Slovenec. On je Goričanski Furlan, kar tudi njegovo ime priča. Tukaj podamo nekoliko črtic iz njegovega življenja. Mauri je obiskaval več slovenskih gimnazijah, ker je bil zdaj tu, zdaj tam zavolj nerednega, nepoštenega obnašanja izključen. Po dovršeni gimnaziji je stopil kot bogoslovec v goriško semenišče, in ko so ga bili tam spodili, šel je pod tržaskega škofa, pa tudi tam so ga stirali. Podal se je na to v tretje leto v zagrebško semenišče, pa ker je dobil tudi tukaj testimonijem relegationis, šel je nečimernik v samostan Rhein blizu Gradca, v katerem je bil nekoliko časa za novinca, pa ko se je zvedlo, da je ves gobov in gnul nemarnih bolezni, so ga tudi tam spodili. Pozneje ga najdemo pri škofu Mojzesu v Bistrici na Slovaškem. Gotovo so mu bili tudi tam popotni listek v roke posilili, kajti ne dolgo po tem se je po Bosni in Hercegovini klatil, in dalj časa v Škutaru pri tamošnjem katoliškem škofu živel, ki ga je boje tudi za duhovna posvetil. To je Mauri vsaj v Zagrebu pozneje pripovedoval. Toliko je pa gotovo, da je v Škutaru mnogo občeval z Vaclikom in Zegom tadanjim črnogorskim tajnikom. Mogoče da je to občevanje veljalo ogledušnim namenom. Čez Hrvaško in Slavonijo se je potem priklatil do Belegagrada, ter se tam dal na veliki školi kot učenec vpisati. Dopisnik „Slov. Naroda“ v Belemgradu ga brž ko ne tudi dobro pozna, on b nam mogel še kaj več o njem povedati. In zdaj — zdaj se nam zopet kot ogleduh v Ruščuku prikaže. Iz teh malih črtic vsakdo vidi, da je Mauri klatovitez prve vrste. Res je, on govori in piše razen več drugih jezikov, tudi pismeno slovensčino, in morebiti se tudi sam kot Slovenca izdaje, pa mi v imenu slovenskega naroda protestujemo proti temu. Mauri ni Slovenec ne porodu, ne po imenu, ne po krvi, pa bogme tudi ne po svoji poštenosti.

* (Povsod enako!) Magjarska stranka svoja volilna vabila kjer se jej dobro zdi, tudi v slovaškem jeziku širi. Sicer ima ista stranka le zasmehevanje za slovaški jezik. Zdaj pak so volitve, in to je drugače. — Naj se primeri stvar pri nas.

Dunajska borza od 10. februarja.

5% metalike 61 fl. 90 kr.	Kreditne akcije 271 fl. 80 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. 61 fl. 90	London 121 fl. 10 kr.
5% narod. posojilo 67 fl. — kr.	Srebro 118 fl. 59 kr.
1860 drž. posojilo 67 fl. 90 kr.	Cekini 5 fl. 70 kr.
Akcije narod. banke 690 fl. — kr.	

Dr. Jožef Čuček,

advokat pri sv. Lenartu v slov. Goricah
je odprl svojo pisarno v hramu g. župana Solaka.

Dr. Dragotin Ipavic,

odvetnik v Mariboru

je odprl svojo pisarnico v stolnih ulicah hiš. št. 201
v 1. nadstropji.